

Effi kantelee poliisin nettisensuurista oikeuskanslerille

19.2.2008 09:07 — Timo Poropudas
timo.poropudas@sanoma.fi

Kansalaisten sähköisiä oikeuksia puolustava kansalaisjärjestö Effi on jättänyt oikeuskanslerille kantelun nettisensuurista. Siinä sanotaan lapsipornografian suodatusta perustuslain vastaiseksi. Effi sanoo poliisin sensuroivan laajemmin kuin mitä laki sallii.

Electronic Frontier Finland ry on jättänyt tiistaina [kantelun](#) valtioneuvoston oikeuskanslerille. Kantelun aihe on poliisin suorittama verkkosivujen ennakkosensuuri.

Keskusrikospoliisi ylläpitää salaista estolistaa väitetysti lapsipornografiaa sisältävistä verkkosivustoista. Estolista perustuu lakiin lapsipornografian levittämisen estämisestä. Lain ensimmäisessä pykälässä määritellään sen tarkoituksiksi estää pääsy ulkomailla ylläpidettäviin lapsipornosivustoihin.

Kantelussa on useita kohtia. Ensimmäiseksi Effi puuttuu ennakkosensuurin perustuslainvastaisuuteen. Sen mukaan kyseessä on perustuslain kieltämä ennakkosensuuri, minkä toteaa myös Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta hallituksen esitysluonnoksesta antamassaan [lausunnossa](#).

KRP:n ylläpitämä lista on salainen. Effi sanoo kantelussaan, että useat suomalaiset internet-palveluntarjoajat ovat sensuroineet verkkoliikennettä jo joitakin kuukausia poliisin estolistan perusteella ilmeisesti siinä uskossa, että estolista sisältäisi vain lapsipornografisia sivustoja.

Yrittäessään päästä suodatuslistalle olevalle sivulle käyttäjää saa ilmoitussivun, jolla sanotaan, että käyttäjä on yrittänyt päästä lapsipornosivustolle ja että estetyllä sivustolla olevien kuvien hallussapito ja levittäminen on rangaistavaa. Yhteystiedoksi annetaan sähköpostiosoite "krp-nettiesto@krp.poliisi.fi".

- **Estosivulla toisin sanoen väitetään**, että estetyllä sivulla olisi

lapsipornografisia kuvia. Mitään muuta yhteystietoa, kuten osoitetta, puhelinnumeroa tai asiasta vastaavaa virkamiestä ei sivulla kerrota. On epäselvää, miten esimerkiksi väärästä listauksesta tulisi valittaa, sanotaan Effin kantelusa.

Kantelun mukaan esto koskee aina koko estolistalla olevaa palvelinta, joka voi sisältää useita sivustoja.

- **Sensuroidulla palvelimella voi olla tuhansia** sivuja tai sivustoja. Jos palvelin on estolistalla, sensuroidaan kaikki palvelimella olevat tuhannet sivut tai sivustot mahdollisen yhden lapsipornosivun tai -sivuston lisäksi.

Effi huomauttaa myös, että estolistan sisällön saa helposti selville yksinkertaisesti tutkimalla automaattisesti kerättyjen palvelinnimien nimipalvelukyselyjen tuloksia. Estolistasta on konstruoitu useita otteita ja listan sisältöä on voitu tutkia. (Otos sensuurilistasta, ladattu 15.2.2008 osoitteesta <http://je.org/sensuurilista/>)

Estolistalla on KRP:n mukaan noin 1700 osoitetta.

Suurin osa estolistalla olevista sivustoista on Yhdysvalloissa tai EU-maissa sijaitsevilla palvelimilla. Kantelussa päätellään, että koska nämä sivustot näkyvät vieläkin huolimatta siitä, että ne ovat olleet pitkään estolistalla, niin joko niillä ei ole lapsipornografista materiaalia tai sitten KRP ei ole vaivautunut ilmoittamaan asiasta paikallisille viranomaisille.

- Yhdysvalloissa ja EU-maissa viranomaiset reagoisivat tehokkaasti ilmoitukseen lapsipornografisten kuvien levittämisestä. Jos sivustoilla ei ole ollut lapsipornografista materiaalia, on KRP toiminut väärin lisätessään sivustot estolistalle. Toisaalta jos sivustoilla on ollut lapsipornografista materiaalia, on KRP laiminlyönyt tehtävänsä jättäessään ilmoittamatta asiasta paikallisille viranomaisille.

Kantelussa arvioidaan, että merkittävä osa sensuroiduista sivustoista on ilmeisesti laillista pornografista materiaalia sisältäviä sivustoja.

Sensuurin kohteeksi ovat joutuneet myös muut kuin pornografiaa sisältävät sivustot.

Effin käyttää esimerkkinä aiheettomasta sensuroinnista suuren japanilaisen palveluntarjoajan www.nn.iiij4u.or.jp-palvelinta, jota käyttävät ehkä jopa tuhannet asiakkaat.

- Lapsipornografiaa palvelimelta ei ainakaan pikaisella etsimisellä löydy, sen sijaan esimerkiksi [konsultointipalvelun](#), [viulutehtaan](#) ja [kuulolaittevalmistajan](#) sivut on sensuroitu. Palvelin www.thaimisc.com, joka sisältää muun muassa [Windows-vinkkejä](#) on myös sensuroitu,

samoin amerikkalainen hakukone www.clckm.com.

Suomalaisen Internet-aktivisti **Matti Nikin** tapausta on kantelussa selostettu myös laajasti. Nikin sensuuria vastustava sivusto lapsiporno.info joutui salaiselle listalle, vaikka se ei sisällä yhtään lapsipornokuvaa, eikä ole ulkomaalainen.

Kantelussa sanotaan, että ennakkosensuurista on haittaa lainkuuliaisille kansalaisille, jotka eivät näe aiheettomasti sensuroituja sivuja, ja aiheettomasti sensuroiduille sivustojen ylläpitäjille, jotka leimataan pedofiileiksi.

- **Ennakkosensuurista** on haittaa myös pedofilian uhreille, koska nyt resursseja haaskataan esimerkiksi viranomaisyhteistyön kehittämisen sijasta hyödyttömään ja tehottomaan ennakkosensuuriin ja yritykseen lakaista koko asia maton alle, pois näkyvistä, pois mielistä.

Effin kantelun kirjoittanut **Tapani Tarvainen** pyytää oikeuskansleria tutkimaan asian ja ryhtymään toimiin perustuslain vastaisen ja laittoman ennakkosensuurin lopettamiseksi.

<http://www.digitoday.fi/yhteiskunta/2008/02/19/effi-kantelee-poliisin-nettisensuurista-oikeuskanslerille/20085070/66>